

• ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๕๙

Research Institute for Languages and Cultures of Asia

RILCA

Mahidol
University
Wisdom of the Land

จดหมายข่าวสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย

Newsletter

Vol.35 No.1 : January-April 2016

ชมจันทร์
ณ ศาลา

RILCA

ทักทาย Say Hello

บทความในจดหมายข่าวฉบับนี้มาจาก
การร่วมแรงร่วมใจของชาวสถาบันฯ ทุกท่าน
ที่ต่างยินดีใช้เวลาเขียนบทความ ส่งสาร
แชร์ความรู้และความรู้สึกผ่านตัวอักษร

สวัสดิ์ค่ะ ในปี พ.ศ.2559
RILCA ดูเหมือนก้าวไม่หยุด
จุดไม่อยู่

ในปีที่ผ่านมา อาจารย์
นักวิจัย และเจ้าหน้าที่ฝ่าย
สนับสนุนของสถาบันฯ ได้รับ
รางวัลมากมาย ขอแสดงความ
ยินดีกับทุกท่านอีกครั้ง พวกเรา
หลายคนในสถาบันฯ ได้
เดินทางในโครงการแลกเปลี่ยน
ศึกษาวิจัย ได้ทุนวิจัยและ
เสนอผลงานทางวิชาการทั้ง
ในประเทศไทยและในเวที
นานาชาติ ขอปรบมือให้ดัง ๆ
และส่งแรงใจสำหรับการทำงาน
ต่อไป

บทความในจดหมายข่าว
ฉบับนี้มาจากการร่วมแรงร่วมใจ
ของชาวสถาบันฯ ทุกท่าน ที่ต่าง

ยินดีใช้เวลาเขียนบทความ
ส่งสาร แชร์ความรู้และความรู้สึก
ผ่านตัวอักษร สำหรับผู้อ่านทั้ง
ในสถาบันฯ ศิษย์เก่า ประชาคม
มหาวิทยาลัยมหิดล และวงวิชาการ
ในประเทศไทย ขอส่งเสียง
ขอบคุณจากใจกองบรรณาธิการ
จดหมายข่าว

เนื้อหาจดหมายข่าวเล่าถึง
งานสำคัญที่สถาบันฯ จัดในปีที่
แล้ว คือ งานชมจันทร์ ที่ประสบ
ความสำเร็จอย่างงดงามในการ
ถ่ายทอดความรู้จากงานวิจัยสู่
สังคมไทย สร้างบรรยากาศทาง
วัฒนธรรมและการพัฒนาชุมชน
ให้มหิดล ศาลายา ขอชื่นชมกับ
การทำงานของคณะผู้จัดงานที่
ทุ่มเทและสร้างชื่อเสียงให้กับ
สถาบันฯ

RILCA ของเราเป็นสถาบันฯ
ที่มีความหลากหลายทาง
วัฒนธรรม พบกับคอลัมน์คุย
กับอาจารย์ชาวต่างประเทศ
ประสบการณ์ท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ
เล่าเรื่องวัฒนธรรม และอีก
หลากหลายคอลัมน์ รวมทั้งเรื่อง
หลักสูตรการเรียนการสอน และ
อื่นๆ อีกมากมาย

ขอให้สนุกกับการติดตาม
ความเคลื่อนไหวของสถาบัน
จาก RILCA Newsletter

มรกต ไมยเออร์

Special

★ งาน ชมจันทร์

เรื่อง ประชิตพร โทคมณี ภาพ หน่วยประชาสัมพันธ์

นับเป็นงานที่ประสบความสำเร็จและเป็นที
กล่าวขวัญถึงเป็นอย่างมาก สำหรับงาน “ชมจันทร์
ณ ศาลายา” ซึ่งจัดเป็นครั้งที่ 2 แล้ว กับตอนที่มีชื่อ
ว่า “เทศกาลชุมชน ภูมิปัญญาชุมชนสู่ทุนวัฒนธรรม
ชาติ” เมื่อวันที่ 22 มกราคม ที่ผ่านมา ณ อาคาร
เรือนไทย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย
จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีสำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นผู้สนับสนุน โดย
เป็นการใช้ความรู้ด้านการวิจัยชุมชนหนุนเสริมให้
ผู้คนในท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรม
ซึ่งในครั้งนี้นับเป็นการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม
ที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของชุมชนในการ
สร้างมูลค่าของความรู้และวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่าน
เครือข่ายชุมชนวิจัยโดยรอบมหาวิทยาลัยมหิดล
และจากท้องถิ่นอื่นทั่วประเทศ รวม 18 แห่ง ทั้งใน
รูปแบบของวัฒนธรรมด้านอาหาร สมุนไพร การ
แต่งกาย การแสดง หัตถกรรม และการท่องเที่ยว

ในงานนี้ได้รับเกียรติจากหม่อมหลวงปนัดดา
ดิศกุล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี มาเป็น
ประธานในการเปิดงาน ช่วงแรกของงานเป็นการ
เปิดตลาด “ชื่นชม ชวนชิม เชิญซื้อป” สินค้าานา
ชนิดจากร้านค้าชุมชนที่มาร่วมงาน และในช่วงหลัง
เป็นช่วงของการแสดงทางวัฒนธรรมจากชุมชนที่มา
ร่วมงาน เช่น กลองสะบัดชัย ฟ้อนเจิงเบิกฤกษ์ จาก
กลุ่มเยาวชนรักษำบ้านกลาง อำเภอสอง จังหวัดแพร่
การแสดงหนังบักต้อ คณะเพชรอีสาน โรงเรียน
ดงบังพิสัยนวการนุสรณ์ อำเภอนาดูน จังหวัด
มหาสารคาม และปิดท้ายด้วยกิจกรรมปฐมนิเทศ
กลางแปลงจากหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

กล่าวได้ว่าการจัดงาน “ชมจันทร์ ณ ศาลายา”
ในครั้งนี้เป็นอีกหนึ่งความภาคภูมิใจของชาวสถาบัน
วิจัยภาษาฯ ที่ทุกคนได้ร่วมแรงร่วมใจกันทำงาน
จนทำให้งานในครั้งนี้ประสบความสำเร็จและสร้าง
ชื่อเสียงให้แก่สถาบันฯ อีกงานหนึ่ง

Story Telling

มิชฌภาพ...ช่างแดน¹

จากงาน

“มหกรรมคุณภาพ มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปี 2558”

เรื่องเล่า แห่ง ความภาคภูมิใจ

นิภาวรรณ เจริญลักษณ์

ในโอกาสที่ได้เป็นผู้รับผิดชอบดูแลโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนจาก Ritsumeikan Asia Pacific University ประเทศญี่ปุ่น จำนวน 4 คน ซึ่งมาเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยเป็นเวลา 1 เดือน ระหว่างวันที่ 10 สิงหาคม – 4 กันยายน 2558 ก่อนนักศึกษาญี่ปุ่นจะเดินทางมาถึงประเทศไทย ขั้นตอนเตรียมการประสานงานล่วงหน้าในหลายๆ เรื่อง ตั้งแต่การเขียนโครงการ การเซ็น MOU

การประสานงานกับอาจารย์และเจ้าหน้าที่จากญี่ปุ่น ไปจนถึงการจัดทำตารางสอน โดยนักศึกษาจะเรียนภาษาไทยเป็นหลัก ด้านวัฒนธรรมนั้น การมาเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยครั้งนี้นักศึกษาจะได้เรียนรู้ซึ่งเป็นคนตรีไทยที่ไพเราะและทรงคุณค่าของไทย และจะได้ไปทัศนศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตแบบไทยนอกสถานที่อีกด้วย

เมื่อนักศึกษาแลกเปลี่ยนทั้งสี่คน ได้แก่ โมโมะ อายานะ อาคาริ และชินะ เดินทางมาถึงและมาเข้าเรียนที่สถาบันฯ วันแรกฉันพาพวกเขาไปนั่งรถรางชมสถานที่ต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยมหิดล กลางวันไปรู้จักและรับประทานอาหารไทย ช่วงบ่ายเข้าพิธีปฐมนิเทศและสอบวัดระดับความรู้ภาษาไทย นักศึกษาแต่ละคนต่างก็มีบุคลิกลักษณะนิสัยต่างกันไป

¹ ผ่านการคัดเลือกจากงานมหกรรมคุณภาพ มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปี 2558

โมโม่ะพูดภาษาไทยเก่งที่สุด
อายานะเป็นเด็กเรียบร้อย มี
ระเบียบวินัยสูง อาจารย์เรียบร้อย
และเป็นเด็กน่ารัก ชินะเป็นเด็ก
สนุกสนาน ชี้เล่น

เมื่อถึงวันทัศนศึกษา ฉัน
language partner และอาจารย์
วีระพงศ์ มีสถาน ได้พานักศึกษา
ไปซื้อกับข้าวที่ตลาดนครชัยศรี
เพื่อมาฝึกทำอาหารไทยกันที่
บ้านอาจารย์วีระพงศ์ จากนั้นก็
ไปเที่ยวอัมพวา ทริปนี้เป็นทริป
นอกเหนือจากในโปรแกรม
เนื่องจากอยากให้นักศึกษาได้
เห็นความสวยงามของเมืองไทย
ให้มากที่สุด การไปเที่ยวของ
พวกเราครั้งนี้ นอกจากการ
ท่องเที่ยวธรรมดาแล้ว ยังแฝงไป
ด้วยการเรียนรู้วิถีไทย พวกเรา
พานักศึกษาไปวัด สอนให้จุดธูป
เทียนทำบุญไหว้พระตามแบบ
วิถีคนไทย พาไปชมตลาดร่มหุบ
เดินตลาดน้ำอัมพวา ชมอุทยาน
ชัยพัฒนา ที่นี่นักศึกษาได้ฝึก
สานโบริ่มะพร้าวเป็นรูปต่างๆ ไป
เดินชมสวน ดูการทำน้ำตาล
มะพร้าว และพาไปรับประทานอาหาร
อาหารเย็นที่ดอนหอยหลอด
จากนั้นก็ไปส่งนักศึกษากลับ
ที่พัก ฉันสังเกตว่าหลายครั้งที่
พาพวกเขาไปไหนก็ตาม จะกลับ
เร็วกลับดีแค่ไหน เมื่อส่งพวก

เขาลงจากรถแล้ว พวกเขาจะ
ไม่เดินกลับขึ้นห้องไปในทันที
นักศึกษาทั้ง 4 คนจะยืนเรียง
แถวบริเวณใกล้ๆ รถ แล้วพวกเขา
จะโค้งก้มศีรษะค้างไว้จนกว่า
รถของฉันจะขับลับสายตาไป
นั่นคงเป็นการแสดงความขอบคุณ
ของพวกเขาซึ่งทำให้ฉันประทับใจ
อย่างมาก

ฉันเคยถามพวกเขาว่า
คิดถึงบ้านไหม ทุกคนตอบ
เป็นเสียงเดียวกันว่า “พวกเรา
ไม่อยากกลับบ้านเลยคะ พวกเรา
รักประเทศไทยและอยากอยู่
ประเทศไทย เพราะคนไทยใจดี
มากคะ” และแล้ววันสุดท้าย
ก็มาถึง ในพิธีปิดโครงการ ทาง
สถาบันฯ ให้นักศึกษาแลกเปลี่ยน
ได้แต่งชุดไทยและแสดงชิมให้แก่
ผู้บริหารและบุคลากรสถาบันฯ
ได้ชื่นชมความสามารถ นักศึกษา
ทุกคนตั้งใจแสดงและเล่นชิมได้
อย่างไพเราะมาก จากนั้นให้ผู้
เกี่ยวข้องทั้งหมดในโครงการนี้
และนักศึกษาได้กล่าวความรู้สึก
กัน ช่วงนี้เป็นช่วงที่ซาบซึ้ง
ประทับใจ และเศร้าเป็นที่สุด
น้ำตาแห่งความปลาบปล้ำของ
ทุกคนไหลออกมา ฉันสังเกตเห็น
ว่าผู้ร่วมงานบางคนก็ร้องให้
พวกเราได้รับประทานอาหาร
ร่วมกัน ฉันได้นัดหมายกับ

นักศึกษาว่าจะให้รถตู้ไปรับที่
หอพักตอนสองทุ่มเพื่อไปส่งที่
สนามบิน เด็กๆ ได้เขียนการ์ด
แสดงความรู้สึกเป็นภาษาไทย
ด้วยลายมือตัวเองและแลกของ
ที่ระลึกให้กันและกัน

จากการที่ได้ดูแลนักศึกษา
แลกเปลี่ยนทำให้ได้เรียนรู้ว่า
“ควรเอาใจเขามาใส่ใจเรา” และ
“ดูแลพวกเขาเสมือนญาติมิตร
ของเรา” เนื่องจากพวกเขา
มาจากต่างบ้านต่างเมือง ห่างไกล
พ่อแม่ ย่อมต้องการการดูแล
เอาใจใส่ ดังนั้น ความประทับใจ
ที่ได้รับจากการมาเรียนรู้ภาษา
และวัฒนธรรมไทยของพวกเขา
เปรียบเหมือนทูตสันถวไมตรีที่
จะนำเอาชื่อเสียงของประเทศไทย
กลับไปเผยแพร่ยังบ้านเกิดของ
พวกเขาต่อไป

RILCA

ในเวทีนานาชาติ

นานาชาติประสบการณ์ ในต่างประเทศบนเส้นทาง ของงานวิจัย “คุณภาพ วัฒนธรรมกับสังคมสูงอายุ”

คำว่า “สังคมสูงอายุ” เริ่มเป็นที่คุ้นหูในสังคมไทยในช่วงหลายปีมานี้ จัดเป็นระลอกที่สองที่ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสังคมสูงอายุอย่างรวดเร็ว และใช้เวลาในการเปลี่ยนผ่านน้อยกว่าหลายประเทศในฝั่งยุโรปเกินกว่าครึ่งศตวรรษ เป็นสาเหตุให้ประเทศไทยมีเวลาและความพร้อมในการตั้งรับกับการเปลี่ยนแปลงนี้ไม่มากนัก ซึ่งเป็นประเด็นท้าทายสำหรับประเทศกำลังพัฒนาอย่างไทยเราในการจัดการเพื่อรองรับสังคมสูงอายุภายใต้เงื่อนไขเวลาและทรัพยากรที่จำกัด

ประเด็นดังกล่าวได้จุดประกายให้ผู้เขียนเริ่มงานวิจัยเกี่ยวกับผู้สูงอายุโดยสนใจมุมมองทางด้าน “ทุนวัฒนธรรม” ภายใต้สมมุติฐานที่คาดว่าทุนทางวัฒนธรรมในสังคมไทยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการรองรับสังคมสูงอายุได้อย่างเหมาะสมกับข้อจำกัดและสอดคล้องกับวิถีไทย

งานวิจัยด้านผู้สูงอายุจึงเป็นที่มาของประสบการณ์ในต่างแดนส่วนหนึ่งของผู้เขียน เริ่มต้นจากการนำเสนอบทความจากผลงานวิจัยเรื่อง “Buddhist Temples: The Well-being Space for the Aged in Thailand” ในปี 2011 ในการประชุมนานาชาติ “Re-Thinking Humanities and Social Sciences: The Zone and

Zones- Radical Spatiality in our Times” ณ เมือง Zadar ประเทศ Croatia การประชุมเน้นการนำเสนอและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่อง “พื้นที่” (space) ด้วยมุมมองและแนวคิดต่างๆ อาทิ Heterotopia, rhizome และ third space ผู้เขียนได้นำเสนอการวิเคราะห์การใช้พื้นที่ของวัดไทยในมุมมองที่ต่างไปจากการเป็นพื้นที่ทางศาสนา ที่สามารถสนับสนุนการสร้างสุขภาวะให้แก่ผู้สูงอายุ

ผู้เขียนได้ขยายความสนใจเรื่องการใช้พื้นที่วัดไปสู่การสร้างเครือข่ายสังคมทางศาสนาของผู้สูงอายุ ที่มีผลต่อการสนับสนุนทางสังคมและสุขภาพ และในปี 2013-2014 ผู้เขียนได้รับทุนหลังปริญญาเอกจาก The Japan Society for the Promotion of Science (JSPS) ประเทศญี่ปุ่น ในหัวข้อวิจัยเรื่อง “Buddhist Social Networks and Health in Old Age” ทำให้ผู้เขียนได้มีโอกาสเพิ่มพูนประสบการณ์วิจัยด้านผู้สูงอายุร่วมกับทีมวิจัยของ The Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University และได้้นำผลการวิจัยเสนอในการประชุมนานาชาติ “Creative Economy, Creative University and Creative Development: Ideas, Knowledges and Paths towards Sustainability, Happiness & Wellbeing” ณ ประเทศญี่ปุ่น

จากเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยที่สร้างขึ้น ผู้เขียนได้พัฒนาการวิจัยด้านผู้สูงอายุไปสู่การวิจัยข้ามวัฒนธรรมในรูปแบบของการวิจัยระยะยาว (cross-cultural and longitudinal research) และได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก Sumitomo Foundation เพื่อศึกษาเปรียบเทียบประเด็นสุขภาพระหว่างผู้สูงอายุไทยและญี่ปุ่นในช่วง 3 ปี (2015-2017) จากโครงการวิจัยดังกล่าว ผู้เขียนได้มีโอกาสร่วมกับทีมนักวิจัยญี่ปุ่นในการเก็บข้อมูลแบบ longitudinal survey และ field medicine ณ Tosa Town ประเทศญี่ปุ่น

นอกจากนี้การก้าวสู่การเป็นสังคมสูงอายุของประเทศไทยยังได้รับความสนใจจากนานาชาติ ผู้เขียนได้รับเชิญจาก Institute of Southeast Asian Studies, National University of Singapore ประเทศสิงคโปร์ เพื่อนำเสนอเรื่อง “Features and Challenges of Aging Population in Thailand” ใน Thailand Forum 2015: Society in Transition.

ประสบการณ์ในต่างประเทศเป็นช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่งานวิจัยด้านผู้สูงอายุของไทยในเวทีนานาชาติ ในขณะเดียวกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ก็ช่วยให้เกิดการพัฒนาการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุและสังคมไทย

นักวิชาการที่ร่วมนำเสนอบทความใน Thailand Forum 2015: Society in Transition, Singapore

ประสบการณ์ภาคสนามร่วมกับทีมวิจัยญี่ปุ่น ณ เมือง Tosa, Japan

เล่าเรื่องวัฒนธรรม

พระมหาหม่อมมุณี (องค์จำลอง) ที่พม่า

สุรติลักษณ์ ดีผดุง และปิยนันท์ กองคำชุม

จากตอนที่แล้วที่ได้กล่าวถึงพิธีล้างพระพักตร์พระมหาหม่อมมุณีที่เมืองมณฑลทะเลย์ไปแล้วนั้น เนื่องจากพระมหาหม่อมมุณีเป็นหนึ่งในสิ่งศักดิ์สิทธิ์สำคัญที่เป็นที่เคารพบูชาของผู้คนในประเทศพม่า ดังนั้นชาวพม่าจึงได้สร้างองค์จำลองของพระมหาหม่อมมุณีไปประดิษฐานเพื่อเคารพสักการะบูชาตามที่แตกต่างกัน สำหรับหนึ่งในพระมหาหม่อมมุณีองค์จำลองที่คณะผู้วิจัยได้ผ่านไปเคารพสักการะบูชา คือ พระมหาหม่อมมุณีองค์จำลองที่ประดิษฐานอยู่ที่วัดพญาจี ซึ่งตั้งอยู่ใกล้เมืองน้ำชัน รัฐฉาน ประเทศพม่า สำหรับสาเหตุที่คณะผู้วิจัยได้ไปกราบพระมหาหม่อมมุณีจำลองก็เนื่องจากว่า คณะผู้วิจัยต้องเดินทางไปเก็บข้อมูลภาษาศาสตร์ที่เมืองน้ำชัน รัฐฉาน ประเทศพม่า ในโครงการ “ภาษาถิ่นของภาษาปะหล่องในประเทศจีน พม่า และไทย : ระบบเสียง คำศัพท์ และการจัดแบ่งกลุ่ม” เมื่อคณะผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลที่เมืองน้ำชันนั้น คณะผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลจากชาวปะหล่องที่เมืองน้ำชันได้เนื่องจากชาวปะหล่องทั้งที่เมืองน้ำชันและจากหมู่บ้านบนดอยสูงรอบๆ ในเขตน้ำชันพากันเดินทางออกจากหมู่บ้านเพื่อมาร่วมงานทำบุญประจำปีที่วัดพญาจี ในช่วงเดียวกับที่คณะผู้วิจัยเดินทางมาเก็บข้อมูล ดังนั้นหลังจากที่งานบุญเสร็จสิ้น คณะผู้วิจัยจึงได้เดินทางขึ้นไปเยี่ยมชมวัดพญาจี ในระหว่างทางที่จะต้องเดินทางออกจากเมืองน้ำชัน

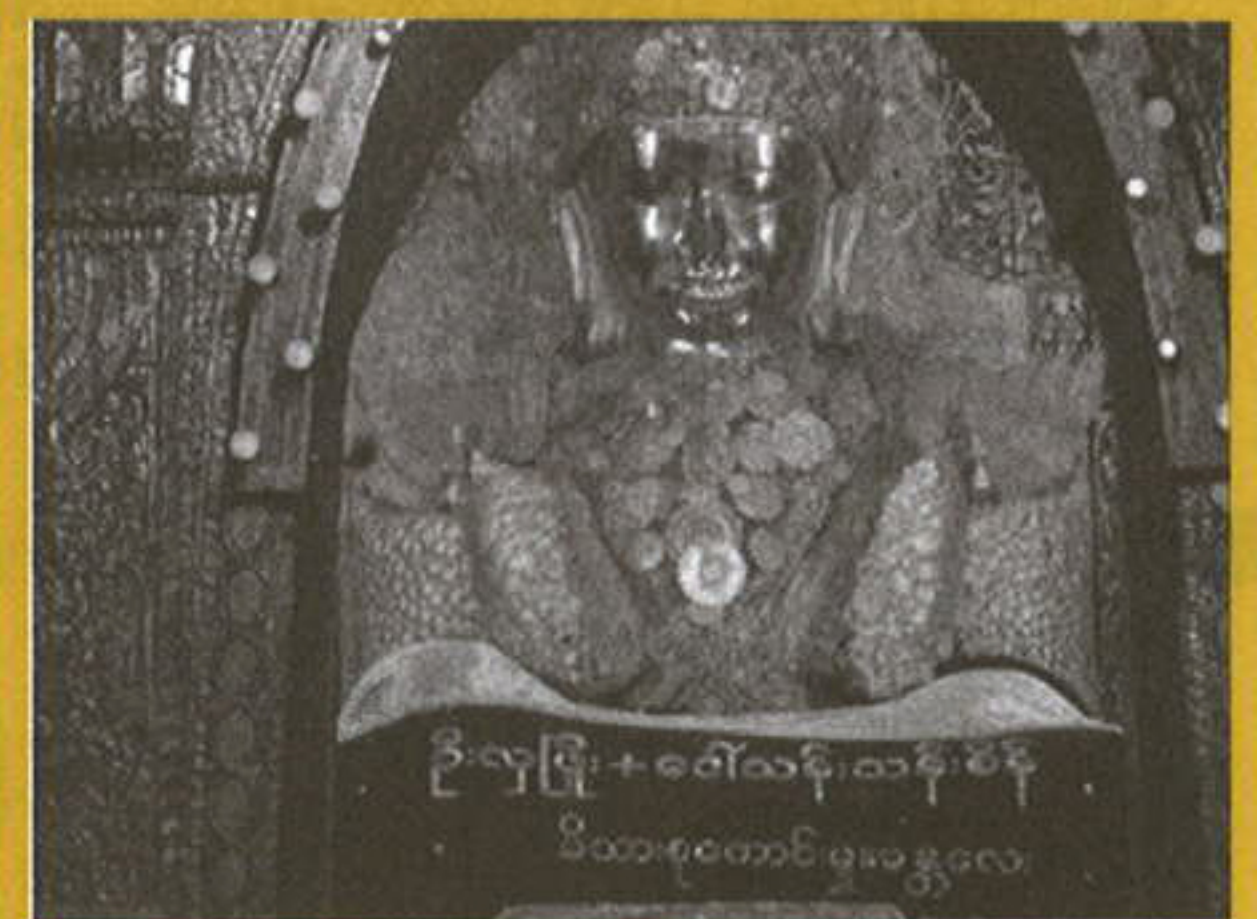
วัดพญาจีนั้นตั้งอยู่บนยอดเขาสูงและเป็นวัดที่ชาวปะหล่องและผู้คนที่อยู่ในเมืองน้ำชัน เขตน้ำชัน และเขตใกล้เคียงจะเดินทางมาสักการะบูชาพระมหาหม่อมมุณีองค์จำลอง วัดพญาจีมีงานบุญวันพระใหญ่ประจำปีในช่วงประมาณวันที่ 20-27 มีนาคมของทุกปี และจะมีการตั้งร้านขายของเหมือนกับงานวัดทั่วๆ ไป ในช่วงเวลาที่คณะผู้วิจัยได้เดินทางไปเมืองน้ำชันนั้น ในวันที่ 26 มีนาคม 2556 เป็นวันพระใหญ่ขึ้น 15 ค่ำ ชาวปะหล่องและชาวบ้านที่เมืองน้ำชันได้เดินทางออกมาจากหมู่บ้านเพื่อไปร่วมพิธีถวายข้าวพระพุทธที่วัดพญาจี รวมทั้งเพื่อจับจ่ายซื้อของ เดินทางขึ้น-ลงหมู่บ้าน และไปวัดตลอด

วัดพระเจ้าหลวง (เชียงใหม่)

พระมหาหม่อมมุณีองค์จำลอง (เชียงใหม่)

พระมหาหม่อมมุณี (องค์จริง)

วัดพญาจี

ทั้งวัน จึงไม่มีผู้คนอยู่ในหมู่บ้าน
สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงความเป็
พุทธศาสนิกชนที่เคร่งครัดของ
ชาวปะหล่อง อีกประการหนึ่งคือ
พระมหามัณเฑาะว์เป็นหนึ่งในสิ่ง
เคารพบูชาของชาวพม่า พระมหา
มัณเฑาะว์จริงนั้นประดิษฐานอยู่ที่
เมืองมัณฑะเลย์ ชาวปะหล่องและ
ผู้คนในเขตน้ำชันไม่สามารถเดินทาง
ไปสักการะได้สะดวก จึงได้จำลอง
องค์พระมหามัณเฑาะว์เพื่อมาประดิษฐาน
ที่วัดพญาจีในน้ำชัน เพื่อให้ชาวปะหล่อง
และพุทธศาสนิกชนที่อาศัยอยู่ใน
บริเวณน้ำชันได้สักการะบูชาได้สะดวก
เสมือนได้สักการะพระมหามัณเฑาะว์
องค์จริง

นอกเหนือจากที่เขตน้ำชันนี้
แล้ว จากการที่คณะผู้วิจัยได้เดินทาง

เก็บข้อมูลในโครงการวิจัยภาษา
ปะหล่อง ทำให้คณะผู้วิจัยได้ทราบว่า
ยังมีพระมหามัณเฑาะว์จำลองที่
จำลองขนาดเสมือนจริงเท่ากับที่เมือง
มัณฑะเลย์ ประดิษฐานอยู่ที่วัด
พระเจ้าหลวงหรือวัดมหาเมียงะมุณี
ซึ่งตั้งอยู่ใจกลางเมืองเชียงตุง ใกล้กับ
หอคำหลวงเดิม (ปัจจุบันหอคำหลวง
ได้ปรับเป็นโรงแรมนิเวียงตุง) วัดนี้
สร้างขึ้นโดยเจ้าฟ้ารัตนะก้อนแก้ว
อินแถลง เจ้าครองนครเชียงตุง
(ร่วมสมัยกับพระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่
5) พระมหามัณเฑาะว์จำลองที่วัดนี้
โดยเฉพาะพระพักตร์ของพระพุทธรูป
นั้น สร้างจากทองคำแท้ที่หนัก
ถึง 4 กิโลกรัม จึงงดงามมาก ไม่แพ้
องค์จริงที่เมืองมัณฑะเลย์

สำหรับท่านที่สนใจและมี
โอกาสเดินทางไปท่องเที่ยวประเทศ
พม่า สามารถไปเยี่ยมชมและสักการะ
พระมหามัณเฑาะว์เพื่อความเป็
ได้ทั้ง 3 ที่ คือ ที่เมืองมัณฑะเลย์ ซึ่ง
เป็พระมหามัณเฑาะว์จริง หรือ
จะไปเยี่ยมชมกราบสักการะพระมหา
มัณเฑาะว์จำลองที่วัดพระเจ้าหลวง
ตรงจัตุรัสกลางเมืองเชียงตุงก็ได้ ส่วน
ผู้ที่รักการผจญภัยในการการเดินทาง
ข้ามเขาขึ้นไปทางเหนือของรัฐฉาน
ในเขตน้ำชัน ก็สามารถไปกราบ
สักการะพระมหามัณเฑาะว์จำลองที่
วัดพญาจี พร้อมกับการเดินป่าเที่ยวชม
หมู่บ้านชาวปะหล่องได้อีกด้วย
และคณะผู้วิจัยก็มั่นใจว่า น่าจะมี
พระมหามัณเฑาะว์จำลองที่อื่นๆ อีก
หลายแห่งในประเทศพม่า

ส่องโลก อาเซียน

มองอาเซียนในพิพิธภัณฑ์ จากพิพิธภัณฑ์ในอาเซียน

พญ. คุณศรีพิทักษ์

ศูนย์วัฒนธรรมสถานบริรักษ์
หลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม
เอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับ
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์
จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการภาค

สนามการสื่อความหมายสารัตถะ
วัฒนธรรมในบริบทอาเซียน เมื่อวัน
ที่ 22-26 ตุลาคม 2558 ณ ประเทศ
มาเลเซียและสิงคโปร์ โดยมีผู้เข้าร่วม
อบรมที่เป็นนักพิพิธภัณฑ์จำนวน
20 คน จาก 5 พิพิธภัณฑ์สถาน

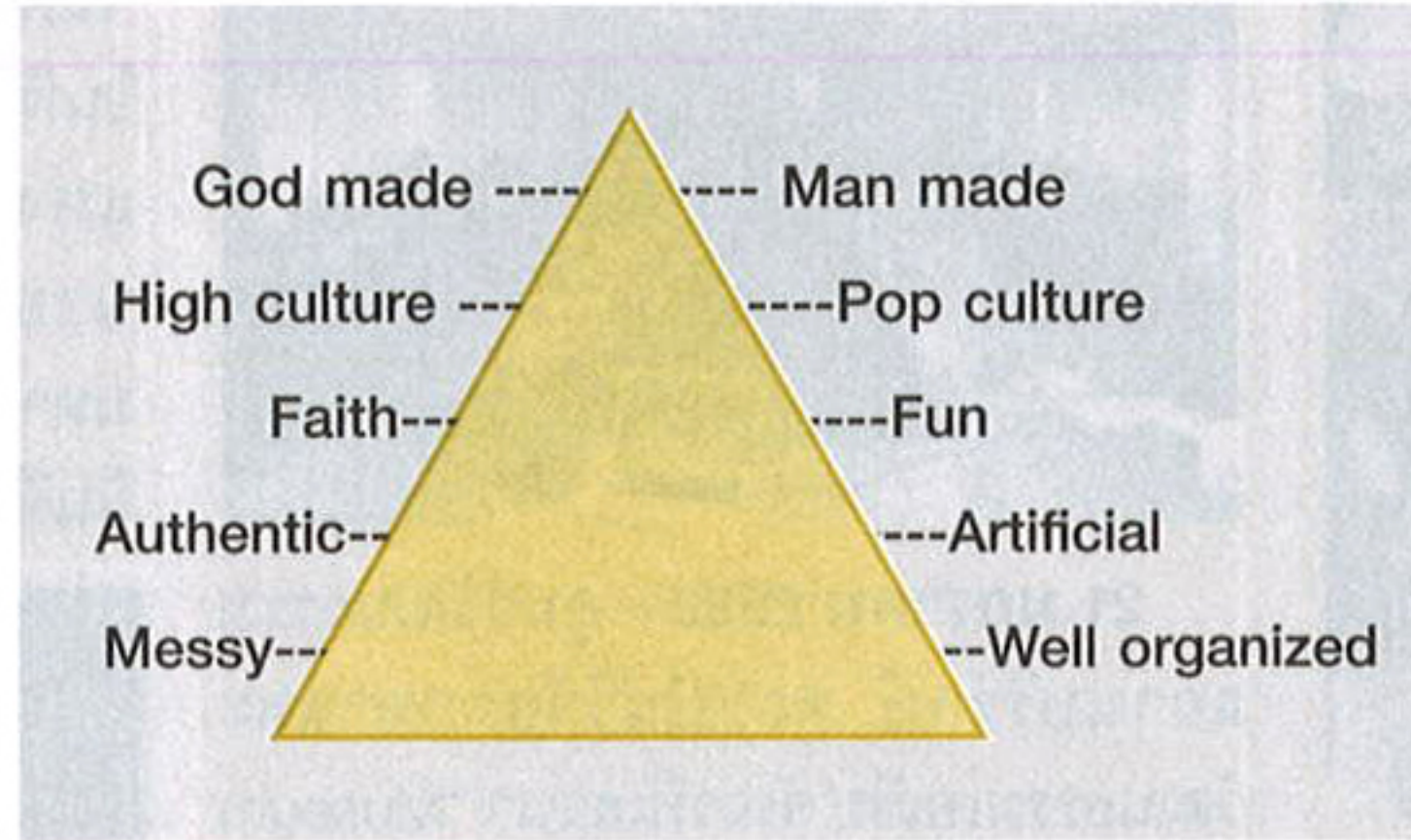
นักศึกษาปริญญาตรีและเอก จาก
มหาวิทยาลัยหนึ่งแห่ง ร่วมด้วย
คณาจารย์และนักศึกษาปริญญาโท
ของหลักสูตรฯ

การอบรมในหัวข้อดังกล่าว
จัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เข้าร่วม

อบรมได้วิเคราะห์ความหมายทางวัฒนธรรมที่ได้นำเสนอถึงสารัตถะของความเป็นชาติและเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละประเทศ ผ่านสื่อพิพิธภัณฑ์ในประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย และนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์และออกแบบการสื่อสารผ่านนิทรรศการหรือกิจกรรมให้กับมูมอาเซียนในพิพิธภัณฑ์เด็กกรุงเทพมหานคร

คณะผู้ร่วมอบรมเดินทางไป-กลับด้วยเครื่องบิน ขาไปจากกรุงเทพฯ-มาเลเซีย และขากลับจากสิงคโปร์-กรุงเทพฯ ส่วนการเดินทางระหว่างประเทศ ใช้บริการรถทัวร์จากมาเลเซียไปยังสิงคโปร์ การเดินทางในประเทศมาเลเซียใช้รถไฟลอยฟ้าและการเดินเท้าเป็นหลัก การเดินทางไปยังสิงคโปร์ใช้รถไฟใต้ดินและการเดินเท้าเป็นหลัก เราใช้เวลาในการเรียนรู้สารัตถะวัฒนธรรมในแต่ละประเทศ 2 วัน 2 คืน ใช้เวลาในการศึกษาเรื่องราวความเป็นชาติผ่านสัญลักษณ์สถาน (landmark) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ (national museum) และเอกลักษณ์สถานของประเทศนั้นๆ ได้แก่ ดึกแฝดปีโตรนาส พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติมาเลเซีย และพิพิธภัณฑ์ศิลปะ

อิสลามในมาเลเซีย รูปปั้นเมอร์ไลออน พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ และพิพิธภัณฑ์ปรานากัน ในสิงคโปร์ สารัตถะเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากสามประเทศอาจจะพูดได้ดังนี้ มาเลเซีย-ความจริงแท้ ความไม่เป็นระเบียบ สิงคโปร์-เป็นระเบียบเรียบร้อย ไทย-ทำอะไรตามใจคือ

ไทยแท้ เมื่อก้าวถึงสิ่งที่เป็นเสน่ห์ของความหลากหลายทางวัฒนธรรมในอาเซียนแล้ว พบเห็นถึงวัฒนธรรมที่อยู่ในระหว่างทาง

เมื่อกลับถึงประเทศไทย ผู้เข้าฝึกอบรมได้ร่วมสรุปบทเรียน ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ และนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาออกแบบนิทรรศการในมูมอาเซียน ของพิพิธภัณฑ์เด็ก กรุงเทพมหานคร เนื้อหาสาระของกิจกรรมที่นำเสนอคือ การบูรณาภาพ พหุลักษณะ ชาติภูมิ และปฏิสัมพันธ์ของทั้งสามประเทศ ออกแบบผ่านกิจกรรมการเรียนรู้

นิทานเพื่อนรักอาเซียน เกมวงล้ออาเซียน เกมต่อภาพอาเซียน กิจกรรมทั้งหมดมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในนิทรรศการ การเรียนรู้ผ่านการทดลองจริง ฝึกความคิด การเคลื่อนไหว เสริมสร้างจินตนาการ และได้นำเสนอแนวคิดแก่พิพิธภัณฑ์เด็ก ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก

จนขอนำไปใช้จัดแสดงจริง พวกเราได้เรียนรู้ว่า พิพิธภัณฑ์ที่ทำหน้าที่ในฐานะสื่อเพื่อการเรียนรู้ ความเป็นชาติ และอัตลักษณ์เฉพาะในแต่ละท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี สามารถเข้าใจการสื่อความหมายสารัตถะวัฒนธรรมใน

บริบทอาเซียนได้อย่างดี ผ่านการตีความ สะท้อนความคิด ถกแถลง จนนำไปสู่การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในมูมอาเซียนของพิพิธภัณฑ์เด็ก เพื่อให้เด็ก ๆ ผู้เป็นอนาคตของชาติ ได้มีความตระหนักรู้ในความเป็นอาเซียน ความแตกต่างหลากหลายอันมีความเป็นหนึ่งเดียว และสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคมต่อไป หากใครมีโอกาสได้เดินทางไปเยือนประเทศต่างๆ ในอาเซียน ก็อย่าลืมไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ในอาเซียน สุดท้าย คณะเราขอฝากถึงทุกท่านไว้ว่า “มองอาเซียนในพิพิธภัณฑ์ ช่วยให้เข้าใจกันง่ายขึ้น”

ภัณฑารักษ์ฝ่ายวิชาการ นำชมนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์ศิลปะอิสลาม

คณะผู้ร่วมอบรมถ่ายภาพร่วมกันหน้าหอณาฬิกา จุดสำคัญในกรุงกัวลาลัมเปอร์

RILCA 360°

6 มกราคม 2559 - สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย โดยศูนย์บริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จัด Workshop Ramwong ให้กับคณะนักศึกษาจาก Miami University ประเทศสหรัฐอเมริกา ในการจัด Workshop for Aging in Thailand ของกองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล ณ อาคารประชาสังคมอุดมพัฒน์ ศาลายา

9 มกราคม 2559 - โครงการ RILCA SR ร่วมมอบของขวัญและของรางวัลสนับสนุนการจัดกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

20 January 2016 - Public Seminar “(Re)presentation of Ethnicity in Films: Cases from Malaysia and Thailand” at Thai House, Mahidol University

21 มกราคม 2559 - ศูนย์วัฒนธรรมสถานบริรักษ์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดเวทีเสวนา “Museum Trip & Talk ครั้งที่ 3 ตอน “เก้าคนเก้าหมื่นก้าว ก้าวไปพิพิธภัณฑสถานอาเซียน” เป็นการเสวนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์วัฒนธรรมและพิพิธภัณฑสถาน ประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ และปิดท้ายด้วยการนำชมพิพิธภัณฑสถานุษยวิทยาวัฒนธรรม

28-29 มกราคม 2559 การอบรม “ศิลปะแห่งการพูดและหลักการเป็นพิธีกร” รุ่นที่ 2 จัดโดยศูนย์บริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ขอแสดงความยินดีแก่ศาสตราจารย์ ดร.สมทรง บุรุษพัฒน์ ในโอกาสที่ได้รับ

รางวัลทุนศาสตราจารย์วิจัยดีเด่น เรื่อง “การใช้ภาษาและทัศนคติต่อภาษาและการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย” จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในงานวันนักประดิษฐ์ 2 กุมภาพันธ์ 2559 ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค (บางนา) โดยพลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดงานและมอบรางวัลสภาวิจัยแห่งชาติ และมีศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อุดม คชินทร อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล มาร่วมแสดงความยินดีในครั้งนี้ด้วย

11 กุมภาพันธ์ 2559 - โยคะเบื้องต้น Fundamental Yoga Course โดย Dr. Adrish Brahmadata, expert from India, MSc (yoga), BAMS (Ayurveda).

12 กุมภาพันธ์ 2559 - สมาคมศิษย์เก่าสถาบันวิจัยภาษาฯ ร่วมกับสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล รับพระพุทธรูปจรรยาธรรมชัยมงคล (หลวงพ่อดโต) ประดิษฐาน ณ ลานศิลา อาคารภาษาและวัฒนธรรม สยามบรมราชกุมารี โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.โสภณา ศรีจาปา ผู้อำนวยการสถาบันฯ เป็นประธาน พร้อมทั้งคณะผู้บริหาร บุคลากร คณะกรรมการสมาคมฯ ศิษย์เก่า และนักศึกษาเข้าร่วมงาน

13-15 และ 19-21 กุมภาพันธ์ 2559 –
ท่องเที่ยววัฒนธรรม “เยือนถิ่นฉาน
วันวานที่เชียงตุง”

17 กุมภาพันธ์ 2559 - เสวนาวิชาการ
เรื่อง “ภาษากับความมั่นคง” วิทยากรโดย
พลโท นักรบ บุญบัวทอง รองผู้อำนวยการ
ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 5 กองอำนวยการ
รักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
ณ ห้องประชุม

19 กุมภาพันธ์ 2559 - งาน “วันภาษา
แม่สากล : รากฐานคุณภาพการศึกษา
และการเรียนรู้ตลอดชีวิต” International
Mother Language Day 2016

18 กุมภาพันธ์ 2559 - พิธีภัณฑ์
มานุษยวิทยาวัฒนธรรม สถาบันวิจัย
ภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัย
มหิดล ได้มีโอกาสต้อนรับ นำชม และ

ถ่ายทอดเรื่องราวประวัติการก่อตั้ง
ภารกิจ และผลงานวิจัยของสถาบันฯ และ
เรื่องราวของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ใน
ประเทศไทย ให้กับคณะนักวิชาการจาก
SIL International รวมทั้งเปิดโอกาสให้
คณะผู้เข้าชมได้มีส่วนร่วมกับการ
โดยการแต่งกายชุดชาติพันธุ์และการเล่น
เครื่องดนตรีชาติพันธุ์ในพิพิธภัณฑ์

2 มีนาคม 2559 - คณะผู้บริหารและ
บุคลากรสถาบันวิจัยภาษาฯ ร่วมประกอบพิธี
วางพานพุ่มเพื่อถวายราชสักการะพระบรมรูป
สมเด็จพระบรมราชชนก เนื่องในโอกาส
47 ปี วันพระราชทานนาม 128 ปี
มหาวิทยาลัยมหิดล ณ สำนักงาน
อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

2 มีนาคม 2559 - การอบรม Bilingual
Workshop on “เขียนอย่างไรไม่พลาเจียร์
(Plagiarism) ในบทความภาษาอังกฤษ”
วิทยากรโดย Ms. Jennifer Goodman

2 มีนาคม 2559 - สถาบันวิจัยภาษาฯ
ร่วมเดินขบวนพาเหรดพิธีเปิดกีฬา
บุคลากร “มหิดลเกมส์” ประจำปี
งบประมาณ 2559

19 มีนาคม 2559 - การอบรม
เทคนิคการแปลเป็นภาษาอังกฤษ
วิทยากรโดยรองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พันธุ์
เวสสะโกศล ผลงาน บทความ วิจัย ตำรา
ด้านทฤษฎีการแปล ทักษะในการเขียน
ภาษาอังกฤษ การแปลภาษาไทยเป็น
ภาษาอังกฤษ ฯลฯ

19 มีนาคม 2559 - การบรรยาย
หัวข้อ “การแปลบทภาพยนตร์” โดย
คุณก้อง ฤทธิดี LIFE Editor หนังสือพิมพ์
Bangkok Post จัดโดยหลักสูตร
ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาและ
วัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา
วิชาเอกการแปล

22 มีนาคม 2559 - “การแปล
วรรณกรรม” (การแปลไทยเป็นเทศ รุ่นที่ 3
วิทยากร โดยอาจารย์บัญญัติ สุวรรณานนท์
ผู้ได้รับ “รางวัลสุรินทราชา” ในฐานะ
นักแปลดีเด่น ประจำปี 2558

23 มีนาคม 2559 - เสวนาวิชาการด้านการแปลในหัวข้อ “พบนักพากย์ ตอน ‘ให้เสียงภาษาไทยโดยพันธมิตร’” วิทยากรโดยคุณปริภนต์ วัชรานนท์ (คุณโต๊ะ) ผู้ก่อตั้งทีมพากย์พันธมิตร ผู้ให้เสียงพากย์นักแสดงที่มีชื่อเสียงหลายท่าน อาทิ เฉินหลง โจวชิงฉือ ฯลฯ ณ ห้องณัฐภมรประวัติ สถาบันวิจัยภาษาฯ

8 เมษายน 2559 - ภาพจากงานเสวนาเปิดตัวหนังสือผลงานการแปลล่าสุดของอาจารย์กฤตยา อกนิษฐกุล อาจารย์ประจำสถาบันฯ ผู้แปล English subtitles ภาพยนตร์เรื่อง “โหมโรง”

“ทวิภพ” “การล่มสลายของสถาบันครอบครัวที่ความรักไม่อาจเยียวยา” พิมพ์ครั้งที่ 14 ฉบับสองภาษา ไทย - อังกฤษ ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 44 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ฉบับภาษาไทย เป็นผลงานของอรุณวดี อรุณมาศ ได้เข้ารอบสุดท้ายรางวัลซีไรต์ ปี 2540 และล่าสุดได้เข้ารอบสุดท้ายรางวัลวรรณกรรมแปล The Prix Laure Bataillon ที่ประเทศฝรั่งเศส ฉบับภาษาอังกฤษ แปลโดยอาจารย์กฤตยา อกนิษฐกุล ประธานศูนย์การแปลและบริการด้านภาษา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล นักแปลผู้ได้รับพระราชทานรางวัลหนังสือแปลดีเด่นสำหรับเยาวชนอายุ 12-14 ปี จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 28 พ.ศ. 2543

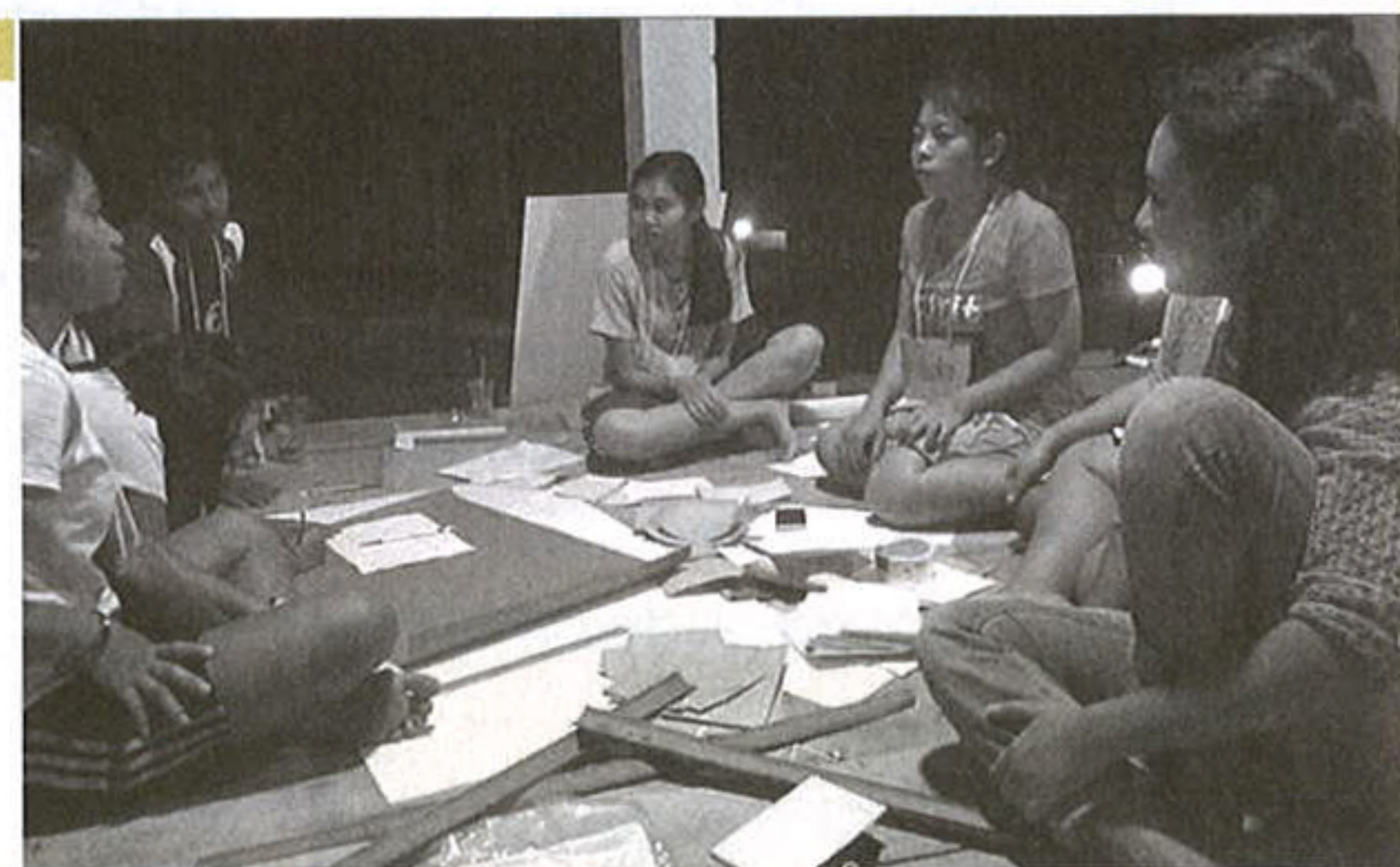
22 เมษายน 2559 - งานร้องรำทำเพลง ตอน “เยือนถิ่นฉาน วันวานที่เชียงตุง” ณ เรือนไทย มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

27 เมษายน 2559 : บรรยายพิเศษ หัวข้อ “Digital Music and Social Media” โดยคุณเอฟู่ - ดร.ณรงค์ศักดิ์ ศรีบรรดาศักดิ์ วัชรภรณ์ Executive Producer / ผู้บริการค่าย Halo Society GMM Grammy

หลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาศาสตร์

ภูมิภาคเอเชียอาคเนย์เป็นบริเวณที่มีความหลากหลายทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ เป็นภูมิภาคแห่งหนึ่งที่มีความสำคัญทั้งทางด้าน

ประวัติศาสตร์และการเมืองมาเป็นเวลานาน อีกทั้งการก้าวเข้าสู่ความร่วมมือในประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 ทำให้ภูมิภาคนี้ยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น ทั้งทางด้าน

ความมั่นคงและเสถียรภาพประชาคมอาเซียน ด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนซึ่งรวมถึงคุณภาพชีวิต

สังคม การเมือง การศึกษา และเทคโนโลยี

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ เป็นหลักสูตรที่ผลิตบัณฑิตด้านภาษาศาสตร์เอเชียอาคเนย์ที่สำคัญแห่งหนึ่งในประเทศไทย ด้านการเรียนการสอนหลักสูตรเน้นการศึกษาวิชาภาษาศาสตร์ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมถึงประเด็นทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ภาษาเวียดนาม ภาษาเขมร ภาษาลาว ภาษาพม่า ภาษาจีน การเรียนการสอนดังกล่าวสอดคล้องกับทิศทางของประเทศไทยที่จะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

นอกจากนี้หลักสูตรยังเปิดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับภาษาตระกูลไท รวมถึงภาษาถิ่นและภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทยและในประเทศเพื่อนบ้านที่เกี่ยวข้องอีกด้วย ด้านสื่อการเรียนการสอน หลักสูตรได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลภาษา

ในระหว่างการศึกษารายวิชา (course work) นักศึกษาในหลักสูตรมีโอกาสได้ออกฝึกภาคสนามในพื้นที่ประเทศไทยที่มีกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่ หรือในประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้เกิดความชำนาญและมีส่วนร่วมในการใช้ภาษา

ในสถานการณ์จริง ทั้งยังได้มีโอกาสศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประเทศเพื่อนบ้านและกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ อันจะก่อให้เกิดความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันบนความหลากหลาย

● จุดเด่นของหลักสูตร

พัฒนาความรู้ความสามารถทางภาษาศาสตร์ทฤษฎี ภาษาศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และภาษาศาสตร์ประยุกต์เพื่อการพัฒนา มีทักษะในการวิจัยภาษาศาสตร์ในความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรมในประเทศไทย จีน อินเดีย และในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรม และเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมทั้งวิชาการและวิชาชีพ

● คุณค่าที่ผู้เรียนจะได้รับ

สามารถประกอบอาชีพเป็นอาจารย์ วิทยากรผู้ถ่ายทอดความรู้ นักวิจัย นักพัฒนา นักวิชาการประจำหน่วยงาน นักวิชาการอิสระ

และเจ้าหน้าที่ในองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO)

● ตัวอย่างรายวิชาที่เปิดสอน

สัตศาสตร์ สรศาสตร์ วากยสัมพันธ์ วิธีวิจัยภาคสนามทางภาษาศาสตร์ ภาษาศาสตร์เชิงประวัติ วัจนปฏิบัติศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรม การทำพจนานุกรม

● กิจกรรมเสริมหลักสูตร

หลักสูตรได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายเพื่อให้นักศึกษาได้เพิ่มพูนและเสริมสร้างศักยภาพทางวิชาการให้เข้มแข็ง ได้แก่ โครงการสัมมนาวิชาการ เรื่องการวิเคราะห์คลังข้อมูลภาษาในฐานะเครื่องมือวิจัยทางภาษาศาสตร์ โครงการสัมมนาวิชาการ ภาษาศาสตร์เรื่อง Linguistic Universals and Linguistic Variation โครงการชวนคิดชวนคุย เรื่องหัวข้อวิทยานิพนธ์ การบรรยายหัวข้อเรื่องเปิดโลกทัศน์ด้านภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา

เล่าเรื่อง การประชุมวิชาการ EUROSEA 2015 ที่ออสเตรเลีย

วัญชนก ใจช็อกุล

หลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา

**“เราพูดภาษาอังกฤษไม่เก่งนะ”
“โอ๊ย แคเขียนงาน
เป็นภาษาไทยก็แย่แล้ว
จะให้เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
จะไปไหวได้ยังไง”
“ให้ไปเที่ยวเฉยๆ นะอยากไป
แต่ให้ไปนำเสนอผลงานด้วย
ไม่เอาหรอก”**

*(คล้ายๆ กับอยากเรียนจบแล้วนะ
แต่ไม่อยากทำวิทยานิพนธ์คะ
อาจารย์ขา)*

นี่คือส่วนหนึ่งของบทสนทนาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งไม่พ้นหัวข้อเกี่ยวกับการนำเสนอผลงานซึ่งเป็นหลักเกณฑ์หนึ่งที่ต้องผ่านไปให้ได้ก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ดิฉันอยากมาแบ่งปันประสบการณ์การนำเสนอผลงานของดิฉัน ในฐานะที่เคยพูดประโยคดังกล่าวเช่นกัน ดิฉันมีโอกาสได้ไปนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ “The European Association for Southeast Asian Studies (EuroSEAS)” ครั้งที่ 8 ซึ่งจัดการประชุมขึ้นที่เมืองเวียนนา ประเทศออสเตรเลีย ระหว่างวันที่ 11-14 สิงหาคม พ.ศ.2558 นอกจากการนำเสนอผลงานของนักวิชาการจากทั่วโลกแล้ว ยังมี lecture ของ Keynote Speaker ซึ่งก็คือ Ayu Utami นักเขียนชื่อดังชาวอินโดนีเซีย และ Benedict Anderson ที่พวกเราชาวสถาบันฯ คงจะได้เคยอ่านผลงานของอาจารย์อย่าง “ชุมชนจินตกรรม”

กันมาแล้วทั้งสิ้น การประชุมฯ จัดขึ้นที่มหาวิทยาลัยเวียนนา ซึ่งต้องบอกเลยว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่สวยงาม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดึกที่เป็นที่จัดการประชุมตลอดทั้งสามวัน มีสวนหย่อมตั้งอยู่ตรงกลางระหว่างตัวตึกที่วางตัวกันเป็นรูปสี่เหลี่ยม ช่วงที่มีการจัดประชุมเป็นช่วงฤดูร้อน เราจึงได้มีโอกาสเห็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยและผู้เข้าร่วมประชุมจากทั่วโลกมานอนอาบแดดหรือนั่งพูดคุยแลกเปลี่ยนกัน แม้จะแอบไปสังเกตการณ์การนำเสนอผลงานในวันแรกมาแล้วว่าไม่มีอะไรยุ่งยากน่ากังวล (เท่าใดนัก) แต่ดิฉันก็อดกังวลไม่ได้อยู่ดี ดิฉันได้นำเสนอผลงานในช่วงเช้าของการประชุมวันที่สอง ในส่วนของ panel ที่มีชื่อว่า “Transnational Mobilities into and out of Thailand” ซึ่งเป็นการนำเสนองานวิจัยเกี่ยวกับทั้งชาวต่างประเทศที่อยู่ในประเทศไทย และชาวไทยที่อยู่ในต่างประเทศ โดยมี ผศ.ดร.ศิริจิต สุนันตะ และ Prof. Alexandra Trupp เป็น convenors ดิฉันตื่นเต้นมากตอนที่ต้องออกไปยืนต่อหน้าผู้เข้าร่วมการประชุมประมาณ 20-30 คน กังวลไปหมดทุกอย่าง เช่น จะลืมที่ต้องพูดไหม จะตอบคำถามได้หรือเปล่า หรือแม้กระทั่งจะมีใครนั่งฟังเราพูดจนจบไหม แต่สุดท้ายแล้วดิฉันก็นำเสนอผลงานไปแบบที่ได้ซักซ้อมมา และคงต้องบอกว่าโชคดีมากที่ทุกอย่างผ่านไปได้ด้วยดี

ช่วงเวลาสั้นๆ ที่เวียนนาเป็นประสบการณ์ที่มีค่าสำหรับชีวิตการเรียน ประการที่หนึ่งคือ ดิฉันได้มี

โอกาสเผยแพร่ผลงานของดิฉันซึ่งตั้งใจทำมาตลอด 2 ปีกว่าๆ ที่เข้าเรียนที่สถาบันฯ ให้แก่ผู้ที่สนใจ อีกทั้งยังได้รับคำแนะนำที่มีประโยชน์มากมาย และประการที่สองคือ ได้อัปเดตข้อมูลของผู้ที่ทำงานในสาขาวิชาที่ใกล้เคียงกัน รวมไปถึงแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สนใจในเรื่องที่ต่างกัน ซึ่งช่วยเปิดมุมมองของดิฉันให้กว้างขึ้น นอกจากนั้นดิฉันยังได้เรียนรู้ข้อจำกัดของตัวเอง เช่น ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดิฉันจะต้องกลับมาพัฒนาต่อไป EUROSEAS ยังทำให้ดิฉันมีโอกาสได้เจอนักวิชาการที่ดิฉันชื่นชอบอย่าง Duncan McCargo และศาสตราจารย์ ดร.ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ ได้รู้จักอาจารย์จากหลายมหาวิทยาลัยและเพื่อนใหม่ที่อายุรุ่นราวคราวเดียวกันทั้งคนไทยและต่างประเทศ สุดท้ายแล้วสิ่งที่ดิฉันได้รับมากที่สุดจากการประชุมครั้งนี้คือแรงบันดาลใจที่อยากจะพัฒนาตัวเองให้ดีขึ้น การได้เห็นว่าคุณในวัยเดียวกันกับเรา เขาวิ่งไปไกลถึงไหนแล้ว นั่นอาจจะเป็นเหตุผลหนึ่งที่เราจะลองหยิบรองเท้าผ้าใบขึ้นมาใส่ แล้วออกจากจุดสตาร์ทบ้าง

การนำเสนอผลงานวิชาการในเวทีระดับนานาชาตินั้นไม่ได้ง่ายอย่างที่คิด อย่ารอให้ถึงวันที่เราพร้อมที่สุดเลยคะ ออกเดินทางในวันที่เราพร้อมระดับหนึ่ง แล้วไปเรียนรู้ถูกผิดและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าดีกว่า ประสบการณ์ที่ดีและมีค่าอาจจะกำลังรอเราอยู่นะคะ

RILCA Alumni

คุยกับนายก
สมาคมศิษย์เก่า

สุภาพร คชารัตน์

จากการที่โครงการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่าสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ได้จัดให้มีกิจกรรมทอดผ้าป่าสามัคคีเพื่อการศึกษา เพื่อสมทบทุนจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่าฯ ขึ้นเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2557 ในวันนั้น คณะศิษย์เก่าผู้ก่อตั้งสมาคมได้จัดให้มีการเลือกตั้งนายกสมาคมศิษย์เก่า เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนศิษย์เก่าสถาบันฯ ในการดำเนินงานบริหารกิจการสมาคมฯ ขึ้น โดยผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงอย่าง เป็นเอกฉันท์คือ คุณวินัย รุ่งฤทธิเดช ศิษย์เก่าจากหลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา ต่อมาคณะผู้ก่อการจัดตั้งสมาคมได้ ดำเนินภารกิจจนสามารถจดทะเบียน สมาคมศิษย์เก่าสถาบันวิจัยภาษาและ วัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ได้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2558 ในกรณี คณะกรรมการผู้บริหารสมาคมจึงมีมติ อย่างเป็นเอกฉันท์ให้นายกสมาคม ศิษย์เก่าฯ ยุคก่อตั้ง เข้าดำรงตำแหน่ง นายกสมาคมในสมัยแรก วันนี้สมาคม ศิษย์เก่าฯ จะขอพาผู้อ่านทุกท่านมา ทำความรู้จักกับนายกสมาคมคนแรก กันค่ะ

❖ **ชีวประวัติโดยสังเขป**

นายวินัย รุ่งฤทธิเดช เป็นศิษย์เก่าสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม เอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล สำเร็จการ ศึกษาจากหลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา ในปีการศึกษา 2558 ปัจจุบันดำรง ตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

บริษัท จตุรเจริญชัย จำกัด และ ประธานกรรมการบริหารบริษัท รุ่งมณี อินด์สเตรียล จำกัด และดำรงตำแหน่ง ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิในหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชนหลายแห่ง

❖ **ความรู้สึกหลังจากได้รับเลือก**

รู้สึกภาคภูมิใจมากที่จบจากสถาบัน อันทรงเกียรติอย่างสถาบันวิจัยภาษา และวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล เพราะเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศไทย เมื่อเรียนจบก็ได้มีโอกาสตอบแทน สถาบันฯ และมหาวิทยาลัยโดยได้รับความไว้วางใจจากสมาชิกสมาคม ศิษย์เก่าฯ ยุคก่อตั้ง ให้มาทำงานใน ตำแหน่งนายกสมาคม ซึ่งถือว่าเป็น เกียรติอย่างยิ่งสำหรับตัวเอง ครอบครัว และวงศ์ตระกูล ที่ได้ทำหน้าที่ใน ตำแหน่งนี้

❖ **ปณิธานและวิสัยทัศน์ในการบริหารสมาคมยุคแรก**

ในฐานะที่ได้รับ ความไว้วางใจ จากสมาชิกศิษย์เก่าสถาบันฯ ผมตั้งใจว่าจะมุ่งมั่นสร้างความเข้มแข็งให้กับ สมาคมศิษย์เก่าสถาบันวิจัยภาษาและ วัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ให้เป็นองค์กรที่ช่วยเหลือสมาชิกสมาคม สถาบันฯ และสังคม อย่างเต็มที่ เป้าหมายที่ผมตั้งใจจะทำในฐานะ นายกสมาคมคนแรกคือ จะทำให้ สมาคมฯ มีความเข้มแข็งเทียบเท่ากับ สมาคมฯ อื่นๆ ในมหาวิทยาลัยมหิดล โดยวางแผนจะเพิ่มสมาชิกสมาคมฯ ให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 10 จากศิษย์เก่า

ที่เรียนจบจากสถาบันแห่งนี้ และอยาก ให้มีกองทุนที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ แก่สมาชิกสมาคม สถาบันฯ และสังคม โดยมีเงินตั้งต้นกองทุนไม่ต่ำกว่าหนึ่ง ล้านบาท และตั้งปณิธานว่าจะปฏิบัติ หน้าที่ให้ดีที่สุดอย่างเต็มกำลังและ ความสามารถ

จากปณิธานของนายกสมาคม คนแรกของเรา จะเห็นได้ว่า สมาคม มีความมุ่งมั่นจะทำงานเพื่อดูแล สมาชิกสมาคม ตลอดจนสถาบันฯ อย่างเต็มที่ โดยในช่วงเริ่มดำเนิน กิจการตั้งแต่ได้รับการก่อตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนกันยายน 2558 ที่ ผ่านมา คณะกรรมการบริหารสมาคม ได้จัดประชุมเพื่อติดตามความ ก้าวหน้าของแผนการบริหารสมาคม เป็นประจำทุกสองเดือน และได้เริ่ม กิจกรรมแรกของสมาคมไปแล้วคือ การจัดทอดผ้าป่าสามัคคี และเท ทองหล่อพระประธานประจำสมาคม เมื่อวันที่ 24-25 พฤศจิกายน 2558 ณ วัดลาดเป้ง จังหวัดสมุทรสงคราม สมาชิกสมาคมสามารถติดตามความ เคลื่อนไหวและกิจกรรมอื่นๆ ที่จะ จัดขึ้นเร็วๆ นี้ของสมาคมฯ ได้จาก จดหมายข่าวสถาบันฯ และหน้าเฟซบุ๊ก แฟนเพจของสมาคมฯ ที่ <http://www.facebook.com/rilca.alumni> สำหรับ ศิษย์เก่าหรือผู้ที่สนใจจะสมัครเป็น สมาชิกสมาคม สามารถติดต่อมาได้ ณ ช่องทางเดียวกันนี้ แล้วพบกับ ข่าวสารจากศิษย์เก่าได้ในฉบับหน้า นะคะ สวัสดีค่ะ

ชาวต่างประเทศ ที่ทำงานใน RILCA

Dr. Amarajive Lochan,
Visiting Professor
ประจำสถาบันวิจัยภาษา
และวัฒนธรรมเอเชีย

นับเป็นความพิเศษอย่างมากที่ได้ร่วมงานกับสถาบัน
วิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล
โดยดำรงตำแหน่งเป็น Visiting Professor ระหว่างปี
ค.ศ.2006-2015

“การทำงานที่นี้น่าทึ่งมาก เนื่องจากสถาบันฯ ได้
อำนวยความสะดวกต่างๆ ให้เป็นอย่างดี ทำให้ผมไม่เพียง
มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานเท่านั้น แต่ยังได้มีโอกาส
ร่วมพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรม
ศึกษา และยังได้ร่วมจัดประชุมต่างๆ อีกหลายครั้งอีกด้วย
การอิสระทางวิชาการเป็นกุญแจไปสู่ความสำเร็จและยกระดับ
งานวิจัยของสถาบันฯ”

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา นครปฐม 73170

โทรศัพท์ 0-2800-2308-14

โทรสาร 0-2800-2332

E-mail: rilica.mu@gmail.com

www.lc.mahidol.ac.th

ที่ปรึกษา : ผู้อำนวยการสถาบันฯ

บรรณาธิการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มรกต โมยเออร์

คณะผู้จัดทำ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรณู เหมือนจันทร์ไชย

อาจารย์ ดร.นเรศรชรั พิลิฐพันธ์

Dr.Kazuharu Yamamoto

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิติมดี อาพัทธนานนท์

อาจารย์ ดร.สุภาพร คชารัตน์

นางสาวนิภาวรรณ เจริญลักษณ์

นางสาวประชิดพร โภคมณี

นางสาวสลิลทิพย์ ชีระภากร

นายรัฐวิวงค์ ภัทราวีร์ไพศาล

ไม่ถึงผู้รับโปรดส่งคืน

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

999 ถ.พุทธมณฑลสาย 4 ต.ศาลายา

อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน

ใบอนุญาตที่ 11/2534

ปณ.จ. พุทธมณฑล